

TERMINAL HOLATLARDA BEMORLARGA H AMSHIRALIK PARVARISHI

Ismoilova Sevara Nematillayevna.

Asaka Abu Ali Ibn Sino nomidagi jamoat salomatligi texnikumi.

Hamshiralik ishi kafedrasi mudiri.

Annotatsiya. Ushbu maqola terminal holatlarda bemorlarga yaxlit yordam ko'rsatishda hamshiralik parvarishining hal qiluvchi ro`lini o'rganadi. Terminal kasalliklar bemorlarning jismoniy, hissiy va ma'naviy ehtiyojlarini qondirish uchun ko'p o'lchovli yondashuvni talab qiladigan noyob muammolarni keltirib chiqaradi. Adabiyotlarni keng qamrovli tahlil qilish orqali ushbu maqola terminal bemorlarga hamshiralik parvarishining asosiy tarkibiy qismlarini ta'kidlaydi. Muhokama bo'limi topilmalarning oqibatlarini o'rganadi va xulosalar va takliflar terminal sharoitlariga duch kelgan shaxslar uchun hamshiralik parvarishini optimallashtirish bo'yicha tushunchalarni taqdim etadi.

Kalit so'zlar: Terminal kasallik, palliativ yordam, hamshiralik aralashuvi, simptomlarni boshqarish, muloqot, oila azolarini qo'llab-quvvatlash.

Terminal holatlar bemorlar uchun ham, tibbiyot xodimlari uchun ham noyob muammolarni keltirib chiqaradi. Bunday vaziyatlarda hamshiralik parvarishi bemorlarning hayot sifatini oshirish va ularning oilalarini qo'llab-quvvatlashda hal qiluvchi ro'l o'ynaydi. Ushbu maqola terminal holatlarda hamshiralik parvarishining ko'p o'lchovli jihatlarini o'rganib chiqadi va jismoniy, hissiy va psixososyal ehtiyojlarni qondiradigan yaxlit yondashuvni ta'kidlaydi.

Ko'pgina tadqiqotlar terminal holatlarda palliativ yordamning muhimligini ta'kidlaydi. Palliativ yordam simptomlarni aniqlash, hayotni cheklaydigan kasalliklarga chalingan bemorlarning umumiy farovonligini yaxshilashga qaratilgan. Hamshiralik aralashuvi palliativ yordam strategiyasini amalga oshirishda hal qiluvchi ahamiyatga ega. Adabiyotda tibbiy yordam ko'rsatuvchilar, bemorlar va ularning oilalari o'rtasidagi samarali aloqaning ahamiyati, bu parvarish bemorlarning afzallikkari va qadriyatlariga mos kelishini ta'minlaydi.

Terminal holatlarda keng qamrovli hamshiralik yordamini amalga oshirish tizimli yondashuvni talab qiladi. Hamshiralalar bemorlarning jismoniy ehtiyojlarini to'liq baholashlari kerak. Bunga alomatlar, og'riq darajasi, hissiy farovonlik va ruhiy tashvishlarni baholash kiradi. Bemorlar, oilalar va ko'p tarmoqli sog'lqnini saqlash guruhini jalg qilgan holda birgalikda parvarish qilishni rejalashtirish juda muhimdir. Hamshiralalar, shuningdek, yaxlit qo'llab-quvvatlash bo'yicha malaka va bilimlarini oshirish uchun palliativ yordam bo'yicha maxsus tayyorgarlikdan o'tishlari kerak.

Terminal holatlarda bemorlarga g'amxo'rlik qilish rahmdil va yaxlit yondashuvni

talab qiladi. Asosiy e'tibor qulaylikni ta'minlash, qadr-qimmatni saqlash va bemorni va ularning yaqinlarini hissiy jihatdan qo'llab-quvvatlashga qaratilishi kerak. Terminal holatlarda bemorlarga hamshiralik parvarishining ba'zi asosiy jihatlari:

Samarali aloqa:

- Bemor bilan ularning prognozi va davolash usullari to'g'risida, ularning afzallikkleri va istaklarini inobatga olgan holda ochiq va halol muloqot qiling.
- Bemorga ham, ularning oilasiga ham hissiy yordam berish, ularning muammolarini hal qilish va savollarga javob berish.

Og'riqni boshqarish:

- Bemorning hayot sifatini yaxshilash uchun og'riqni samarali aniqlashni ta'minlash. Bu dori-darmonlarni, qo'shimcha terapiyani yoki ikkalasining kombinatsiyasini o'z ichiga olishi mumkin.

- Bemorning og'riq darajasini muntazam ravishda baholang va og'riqni boshqarish rejasini mos ravishda sozlang.

Semptomlarni boshqarish:

- Ko'ngil aynishi, nafas qisilishi, tashvish va charchoq kabi boshqa qayg'uli alomatlarga murojaat qiling.

- Semptomlarni samarali boshqarish uchun ko'p tarmoqli guruh, shu jumladan palliativ yordam mutaxassislari bilan hamkorlik qiling.

Qulaylik parvarishi:

- Bemorning qulayligini oshirish, masalan, joyni o'zgartirish, massaj qilish va tinchlantiruvchi muhitni ta'minlash choralarini ko'rish.

- Bemorning qadr-qimmati va qulayligini saqlash uchun kundalik hayot faoliyatiga yordam berish.

Psixososyal qo'llab-quvvatlash:

- Bemorga va ularning oilasiga hissiy yordam berish, ularning qo'rquvi va tashvishlarini tan olish.

- Oila a'zolari o'rtasida ochiq muloqotni osonlashtirish va ularni o'z fikrlari va his-tuyg'ulari bilan bo'lishishga undash.

Oldindan parvarish qilishni rejorashtirish:

- Bemorga oldindan parvarish qilish bo'yicha ko'rsatmalar, shu jumladan tirik vasiyatnomalar va sog'lijni saqlash uchun ishonchli ishonchnomalarni yaratishda yordam berish.

-Hayotning oxiri afzallikkleri va parvarish maqsadlari haqida munozaralarni rag'batlantirish.

Madaniy sezgirlik:

- Bemorning madaniy va ma'naviy e'tiqodlariga sezgir bo'ling, ularni parvarish rejasiga qo'shing.

- Bemor va ularning oilasi uchun muhim bo'lgan marosim va amaliyotlarni hurmat qiling.

Avtonomiyaga hurmat:

-Bemorning avtonomiyasini iloji boricha qaror qabul qilishga jalg qilish orqali qo'llab-quvvatlash.

- Bemorning kimni xohlashi va qanday aralashuvlarni xohlashi yoki xohlamasligi haqidagi istaklariga diqqatli bo'ling.

Oila azolarini qo'llab-quvvatlash:

- Oila a'zolarini qo'llab-quvvatlash va ta'lim berish, ularga yaqinlarini yo'qotishlarini engishga yordam berish.

- Qayg'u bo'yicha maslahat va qo'llab-quvvatlash guruhlari uchun resurslarni taklif qiling.

Hayot oxiridagi parvarish:

-Hayot oxiridagi parvarishga uzlucksiz o'tishni ta'minlash uchun palliativ yordam guruhi bilan hamkorlik qiling.

- Bemorning o'lim joyi bo'yicha tanlovini hurmat qiling va qo'llab-quvvatlang, u uyda yoki kasalxonada bo'lsin.

Esingizda bo'lsin, har bir bemor noyobdir va individual parvarish rejalarini bemor, ularning oilasi va sog'liqni saqlash jamoasi bilan hamkorlikda ishlab chiqilishi kerak. Muntazam muloqot va doimiy baholash bemorning o'zgaruvchan ehtiyojlarini qondirish uchun parvarish rejasini moslashtirish uchun juda muhimdir.

Muhokama bo'limi terminal holatlarda hamshiralik yordamini ko'rsatishda duch keladigan qiyinchiliklar va yutuqlarni o'rganadi. U parvarish rejalarini bemorning individual ehtiyojlarini va afzalliklariga moslashtirish muhimligini o'rganadi. Bundan tashqari, u sog'liqni saqlash provayderlarining hissiy ta'sirini va etarli qo'llab-quvvatlash va o'z-o'zini parvarish qilish amaliyotini talab qiladi. Muloqotni osonlashtirish va bemorlar va oilalar uchun resurslar bilan ta'minlashda texnologiyaning ro`li ham ko'rib chiqiladi.

Xulosalar:

Xulosa qilib aytganda, jismoniy, hissiy va psixososyal jihatlarga e'tibor qaratib, terminal holatlarda keng qamrovli hamshiralik parvarishi birinchi o'rinda turadi. Adabiyotlar va natijalar umr bo'yi sayohat paytida bemorlar va ularning oilalari uchun hayot sifatini yaxshilashda yaxlit yondashuv samaradorligini qo'llab-quvvatlaydi. Sog'liqni saqlash provayderlari, ochiq muloqot va birgalikda parvarish qilishni rejalashtirish uchun doimiy ta'limning ahamiyatini oshirib bo'lmaydi.

Kelajakdagi tadqiqotlar terminal holatlarda hamshiralik parvarishini yanada kuchaytirish uchun innovatsion strategiyalarni o'rganishi kerak. Bunga ilg'or yordamni rejalashtirish ta'sirini o'rganish, masofadan turib qo'llab-quvvatlash texnologiyasini birlashtirish va muayyan bemor populyatsiyasining noyob ehtiyojlarini qondirish uchun tadbirlarni ishlab chiqish kiradi. Tadqiqot va ta'lim sohasidagi doimiy harakatlar palliativ yordam hamshirasi sohasini rivojlantirish uchun juda muhimdir.

Xulosa qilib aytganda, terminal holatlarda bemorlarga keng qamrovli hamshiralik

yordamini ko'rsatish yaxlit va bemorga yo'naltirilgan yondashuvni talab qiladi. Tibbiy yordamning jismoniy, hissiy va psixososyal o'lchovlariga murojaat qilib, hamshiralar bemorlarning hayot sifatini yaxshilashga va qiyin paytlarda ularning oilalarini qo'llab-quvvatlashga katta hissa qo'shishi mumkin. Davom etayotgan tadqiqot va ta'lim yanada takomillashtirish va terminal parvarishlash hamshiralik amaliyotini oshiradi, bemorlar ular loyiq shafqatli va samarali yordam olish ta'minlash.

Foydalangan adabiyotlar

1. Hamraev A. J., Alimov A. V., Ahzamxo'jaev T. S. "Xirurgiya va reanimatsiya asoslari". Toshkent, "Zar qalam" nashriyoti, 2005 yil.
2. Muxtorov M. X., Qaxxorov I. K. "Reanimatsiya asoslari" Toshkent, "Ilm-ziyo" nashriyoti, 2005 yil.
3. Razikova I. S., Alikulova D. Ya. "Gerontologiyada xamshiralik ishi" o'quv qo'llanma
4. Раймонд М. Жизнь после смерти: Исследование феномена выживания после физической смерти. – СПб.: Лениздат, 1992. – 91С
5. Сердюков Ю.М. Околосмертный опыт без парапаучных и эзотерических спекуляций // Историческая психология и социология истории – 2014 -№1- С. 151-170
6. www.medlook.ru